

Nr 138.

Av herr **Svenson, Ernst, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöning m. m. åt gymnastik-konsulenter.*

I årets statsverksproposition föreslås under åttonde huvudtiteln inrättandet av nya statstjänster med huvudsaklig uppgift att avlösa gymnastikinspektörerna i deras nuvarande åligganden. De nya tjänstemännen, 7 till antalet, skulle enligt förslaget med överlåtande av den egentliga inspektörstjänsten åt folkinspektörerna få till uppgift att genom upplysnings- och instruktionsverksamhet främja arbetet för barnens fysiska fostran såväl inom den egentliga folkskoleundervisningen som den frivilliga gymnastikutövningen i vårt land. Kostnaderna för den nya institutionen, som av 1927 års gymnastiksakkunniga förebådas som en början till ytterligare utveckling på området, skulle tillsvärdare belöpa sig till 42,000 kronor i avlöningar jämte 40,000 i resekostnadsersättningar, alltså sammanlagt 82,000 kronor, vilket, förutom tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg, innebär en merkostnad av 12,000 kronor.

Frågan om den speciella gymnastikinspektionen och dess nödvändighet har upprepade gånger varit föremål för riksdagens behandling. Statsrevisorererna ifrågasatte år 1921, huruvida icke gymnastikinspektörernas åligganden kunde överflyttas på folkskoleinspektörerna, då dessa i alla fall i och för sin tjänst måste företaga vidsträckta inspektionsresor. 1923 års riksdag avlät till Kungl. Maj:t en skrivelse med begäran om en utredning, som syftade i samma riktning. Sedermera hava motioner från flera håll väckts för att påskynda ärendets avgörande, men kravet på positiva åtgärder har bemötts med invändningen, att frågan sammankopplats med en större utredning, som behandlade Gymnastiska Centralinstitutets omorganisation och följaktligen ej läte sig ur detta sammanhang utbrytas. Emellertid uttalade sig 1928 års riksdag för frågans skiljande från den ännu pågående utredningen om den centrala gymnastikinspektionen och vad därmed äger sammanhang. På grund härav har departementschefen i år ansett sig böra bringa denna hemställan inför riksdagen.

Om de nu föreslagna befattningshavarnas absoluta nödvändighet kan man hysa berättigade tvivelsmål. Statskontoret yttrar bl. a., att det »kan icke undgå att känna sig synnerligen tveksamt, huruvida det kan anses vara av behovet påkallat, att staten åtager sig de betydande kostnaderna för inrättande av dessa nya konsulentbefattningar med deras tämligen vaga arbetsuppgifter».

Statskontorets tveksamhet i denna del har även vid skilda tillfällen kommit till uttryck i riksdagen beträffande den rent fackliga gymnastikinspektionen som sådan. Det har med rätta ifrågasatts, varför ej överinseendet av detta ämne på skolschemat skulle icke allenast kunna utan även böra underordnas den allmänna folkskoleinspektionen i sin helhet. Möjligen är detta anledningen till att inspektörerna utbytas mot konsulenter, men även om dessa fått i viss mån vidgade uppgifter av upplysande och rådgivande art, torde det vara svårt att vederlägga statskontorets uppfattning, att de nya tjänstemännen fått sig »tämligen vaga» arbetsuppgifter förelagda.

Man synes böra kunna förutsätta både att våra folkskollärare erhålla en utbildning, som gör dem skickade att handhava undervisningen i samtliga ämnen, som höra folkskolan till, således även gymnastikundervisningen, och att överinseendet av denna undervisning i alla ämnen, ett enda specialämne ej undantaget, kan åläggas de därför avsedda folkskoleinspektörerna. Om dessa senare för närvarande ej skulle fylla måttet ifråga om gymnastikundervisningen, så lära de — vilket även de sakkunniga synas förutsätta — kunna beredas tillfälle att genomgå erforderliga fortbildningskurser. Företagna utredningar ha visat, att man på sakkunnigt håll tänkt sig möjligheten att vid de kommunala mellanskolorna förena gymnastikundervisning med undervisning i övriga skolämnena. Det synes då knappast föreliggande skäl att inom folkskoleväsendet skilja gymnastikundervisningen från skolans övriga undervisning.

Med hänsyn till den allmänt erkända nödvändigheten att iakttaga sparsamhet i den statliga förvaltningen, bör dubbling av tjänster, som utan olägenhet kunna handhas av redan befintliga befattningshavare, icke förekomma. Överinseendet av ungdomens såväl intellektuella som fysiska fostran bör stå under enhetlig ledning till undvikande av splittringstendenser, som ofta i specialiseringens tecken växa ut till förfång för det hela.

Vårt yrkande är alltså, att gymnastikinspektionen vid folkskolan uppdrages åt statens folkskoleinspektörer, varvid särskilda inspektörer eller konsulenter för denna undervisningsgren onödiggöras.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag angående anslag till avlöning åt gymnastikkonsulenter med 42,000 kronor ävensom resekostnadsersättning åt samma konsulenter med 40,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1929.

Oscar Ericson.
Alexander Nilsson.
Axel Löfvander.

H. Andersson.
Fr. Julin.
Joh. Johansson,
Friggeråker.

Ernst Svenson.
L. G. Bodin.
And. Henriksson.
Johan Larsson.